
EFPP
European Federation for Psychoanalytic Psychotherapy
in the Public Sector
Suomen kansallinen verkosto

TIEDOTE

Julkaistavissa 2.10.2008

Tiedoksi, toimenpiteitä varten:

- eduskunta
- valtioneuvosto
- Kansaneläkelaitos, terveys- ja toimentuloturvaosasto
- sosiaali- ja terveysministeriö
- kuntaliitto
- sairaanhoitopiirit

Kannanotto psykoterapioiden järjestämiseksi

Psykoterapiakoulutusyhteisöt kiirehtivät

- Kelan rahoittamien kuntoutuspsykoterapioiden saamista lakisääteiksi.
- potilaiden omavastuuosuuden pienentämistä nostamalla korvausten tasoa elinkustannusindeksin nousua vastaavasti.
- erityisesti lasten ja nuorten psykoterapioiden järjestämistä sekä Kelan kuntoutuspsykoterapioiden kohderyhmän laajentamista koskemaan myös alle 16- vuotiaita lapsia ja nuoria.
- kuntien vastuunottoa hoitona annettavan psykoterapian järjestämisestä omalla alueellaan.

Psykoanalyttinen psykoterapia on hoito, jonka merkitys yksilön työkyvyn ylläpitäjänä tai palauttajana ja syrjäytymisen estäjänä voi olla ratkaiseva. Mielenterveyslain mukaan kunnan tai kuntainliiton on huolehdittava siitä, että mielenterveyspalvelut järjestetään sisällöltään ja laajuudeltaan sellaisiksi kuin kunnassa tai kuntayhtymän alueella esiintyvä tarve edellyttää. EFPP:n Suomen kansallinen verkosto esittää vakavan huolestuneisuutensa kansalaisten eriarvoisesta mahdollisuudesta päästä tarvettaan vastaavaan psykoterapiaan. Psykoterapiakoulutusyhteisöt peräänkuuluttavat selkeää järjestelmää, jossa jokaisella Suomen kansalaisella on asuinpaikasta, varallisuudesta, iästä ja elämätilanteesta riippumatta mahdollisuus tarpeen vaatiessa päästä asianmukaiseen psykoterapiaan.

Kelan korvaukset

Kuntoutuspsykoterapia on saatava lakisääteisesti Kelan järjestämisvelvollisuuden piiriin niin, että Kelan kuntoutuslakiin on lisättävä vakuutetuille oikeus saada psykoterapiaa. Tällöin rahoituksen harkinnanvaraisuus ja rajallisuus eivät vaikuta psykoterapian myöntämiseen, vaan psykoterapian saavat kaikki sitä tarvitsevat, laissa määriteltyyn kohderyhmään kuuluvat. Tällä hetkellä kohderyhmään kuuluvat 16–67-vuotiaat.

Kelan psykoterapiasta maksamat korvaukset on viimeksi tarkistettu 22 vuotta sitten, joten potilaiden omavastuuosuudet ovat nykyisin kohtuuttoman suuria. Aikuiset joutuvat maksamaan psykoterapiasta itse jopa 1600 € vuodessa, nuoret jopa 800 €. Potilaan omavastuuosuus tulee poistaa kokonaan tai sen tulee olla huomattavasti nykyistä pienempi. Korvausten taso tulee nostaa vastaamaan elinkustannusindeksin nousua, mikä tarkoittaa tällä hetkellä 71,6 %:n korotusta.

Korvausten taso tulee päivittää säännöllisesti esim. kolmen vuoden välein tai elinkustannusindeksin nousun mukaisesti. Mikäli Kela rahoittaa lyhytpsykoterapiaa, se ei saa vähentää potilaan mahdollisesti myöhemmin tarvitseman pidemmän psykoterapian vaatimaa tukea.

Psykoterapiapalveluiden saatavuus

Kansalaisten yhdenvertaista mahdollisuutta asuinpaikasta riippumatta päästä psykoterapiaan tulee lisätä perustamalla riittävästi psykoterapeutin virkoja julkiseen terveydenhuoltoon. Psykoterapia kuuluu niihin kansanterveyslain tarkoittamiin mielenterveyspalveluihin, joita on tarkoituksenmukaista antaa terveyskeskuksissa lähipalveluna.

Julkisia palveluja täydentävien yksityisten palvelujen saatavuutta tulee lisätä siten, että terveyskeskusten ja sairaanhoitopiirien tulee järjestää psykoterapiapalveluita myös ostopalveluina, jolloin ne ovat julkisen sektorin jatketta.

Rahoitusta on suunnattava nimenomaan Terveydenhuollon Oikeusturvakeskuksen nimikesuojattujen psykoterapeuttien antamaan psykoterapiaan. Ennaltaehkäisevälle ja projektiluontoiselle toiminnalle on järjestettävä oma erillinen rahoituksensa.

Lasten ja nuorten tarpeet on jätetty huomiotta

Erityisen huolissaan EFPP:n Suomen kansallinen verkosto on lasten ja alle 16-v nuorten psykoterapian saatavuudesta. Nykyisellään vastuu alle 16-v psykoterapioiden järjestämisestä on kolmella taholla: kunnilla, sairaanhoitopiireillä ja Kelalla (vaikeavammaisten lasten psykoterapiat). Kokonaisvastuuta resurssien riittävydestä ei ole millään osapuolella.

Kelan lopetettua 2004 alle 16-vuotiaiden harkinnanvaraisen psykoterapiakuntoutuksen ovat sekä kunnat että sairaanhoitopiirit paljolti heikentäneet lasten ja nuorten psykoterapioiden rahoitusta. Yhdenvertaisuus psykoterapiahoidon saamisessa ei toteudu. Psykoterapian saatavuudessa ja jonotusajoissa on myös huomattavaa alueellista vaihtelua. Lisäksi 13 vuotta täyttävien nuorten psykoterapiarahoitus saattaa katketa

kesken hoidon byrokraattisista syistä, kun hoitovastuu siirtyy perheneuvolasta nuorisopsykiatriselle poliklinikalle.

Mielenterveysongelmien ennaltaehkäisy

Lasten ja nuorten psykoterapeuttinen hoito ja kuntoutus on aina myös aikuisiän ongelmien ennaltaehkäisyä. EFPP:n Suomen kansallinen verkosto esittää, että Kelan kuntoutuspsykoterapioiden piiriin otetaan myös alle 16-vuotiaiden lasten ja nuorten psykoterapiat.

Kuntien tulee varata todellisen tarpeen mukainen määrä varoja hoitona annettavaan lasten ja nuorten psykoterapiaan. Tämä on toteutettavissa joko kunnan omana toimintana taikka sairaanhoitopiiriltä tilattuna riittävästi resurssoituna palveluna. Psykoterapiaa on tarjottava kuntien itse järjestämänä lähipalveluna niille lapsille ja nuorille, joiden perheympäristö tarvitsee laajaa ja moniammatillista tukea. Kuntien tulee huolehtia siitä, että niiden oma palvelujärjestelmä käsittää asianmukaisen psykoterapeuttisen osaaminen. Näin kyetään tunnistamaan ne psyykkisistä vaikeuksista kärsivät lapset ja nuoret, jotka voivat psykoterapian avulla saavuttaa terveen ja työkykyisen aikuisuuden. Tällöin voidaan ennalta ehkäistä nuoruuden ja aikuisiän mahdollisia vakavia mielenterveyden häiriöitä sekä ennalta arvaamatonta ja poikkeavaa ongelmakäyttäytymistä.

Helsingissä 30.9.2008

EFPP:n Suomen kansallinen verkosto

Hallitus

Anna-Liisa Roinisto-Dumell, pj.
VTM, psykologi, psykoterapeutti VET (TEO), psykoterapiakouluttaja (HPY)
HELSINKI
puh. 050 377 1028
anna-liisa.roinisto-dumell@luukku.com

Eeva Huikko, vpj.
LL, lastenpsykiatrian erikoislääkäri, lasten psykoterapeutti VET (TEO),
lastenpsykoterapian kouluttajan erityispätevyys (SLL)
TUUSULA
puh. 040 314 3661
eeva.huikko@kolumbus.fi

Esa Pursiainen
PsM, psykologi, ryhmäpsykoterapeutti VET (TEO)
HELSINKI
puh. 040 765 2345
esa.pursiainen@pp.inet.fi

Ritva Tuomisto
FM, psykologi, lasten psykoterapeutti VET, nuorisopsykoterapeutti ET (TEO)
VANTAA
puh. 050 368 5668
ritva.tuomisto@kolumbus.fi

Anitta Toivanen
psykiatrian erikoistoimintaterapeutti, lasten ryhmäpsykoterapeutti VET (TEO)
NASTOLA
puh. 040 751 2712
anitta.toivanen@pp.inet.fi

EFPP:n Suomen kansallinen verkosto on psykoanalyttisen psykoterapian koulutusyhteisöjen ja niiden kouluttamien psykoterapeuttien järjestöjen yhteistyöjärjestö. Siihen kuuluu tällä hetkellä 12 jäsenjärjestöä.

EFPP:n Suomen kansallinen verkoston jäsenjärjestöt:

Föreningen för psykoanalytisk psykoterapi i Finland rf,
Etelä-Karjalan Psykoterapiaseura ry
Helsingin Psykoterapiaseura ry
Helsingin Psykoterapiayhdistys ry – Helsingfors Psykoterapiförening rf
Itä-Suomen Psykoterapiayhdistys ry
Nuorisopsykoterapiasäätiö-Stiftelsen för ungdomspsykoterapi
Suomen Lasten- ja Nuorisopsykoterapiayhdistys ry
Suomen Psykiatriyhdistys ry
Suomen ryhmäpsykoterapia ry-Gruppsykoterapi i Finland rf
Suomen Taideterapiayhdistys ry
Therapeia-yhdistys ry/Therapeia-Society
Therapeia- säätiö.

Yhteystietoja:

Anna-Liisa Roinisto-Dumell
Mannerheimintie 19 A 9
00250 Helsinki
+358-50-3771028
anna-liisa.roinisto-dumell@luukku.com

Eeva Huikko
Ristikkikatu 8
04420 Järvenpää
+358-40-3143661
eeva.huikko@kolumbus.fi

<http://www.efpp.org>